J. D. Salinger'in YKY'deki kitapları:

Çavdar Tarlasında Çocuklar (1997) Dokuz Öykü (1993, 1999) Yükseltin Tavan Kirişini Ustalar ve Seymour Bir Giriş (1999)

Fre w. Arm

J. D. SALINGER

Franny ve Zooey

Çeviren: Ömer Madra

Öykü

Level

Point othis plans arien

rows one plans over

Manon

Boo Boo

iong

JUSK.

Yapı Kredi Yayınları

MARY CARRO

for refin efor

Pırıl pırıl güneşli olmakla birlikte, Cumartesi sabahı yine palto havası vardı ortalıkta; bütün hafta boyunca olduğu gibi ve herkesin de büyük haftasonuna, yani Yale maçının haftasonuna da sarkacağını umduğu gibi sırf ceket havası değil. Çıktıkları kızların on-elliiki treni ile gelmesini istasyonda bekleyen yirmi küsur delikanlıdan, en fazla altı yedisi soğuk, açık peronda duruyordu. Geri kalanlar, ısıtılmış bekleme salonunda, şapkasız ve duman içinde ikili, üçlü, dörtlü gruplar halinde ayakta bekleşiyor, hemen hiç istisnasız hepsi de üniversiteye özgü bir dogmatizmi yansıtan seslerle konuşuyorlardı; öyle ki, bu delikanlılardan her biri, kendi tiz ve keskin sohbet sırası geldiğinde, dışarıdaki, üniversite-dışı dünyanın yüzyıllardır, ister kışkırtıcı biçimde ister başka şekilde boğuşup yüzüne gözüne bulaştırdığı hayli tartışmalı bir konuyu tek bir kerede açıklığa kavuşturuyormuş gibiydi.

Lane Coutell, içine yünlü bir astar iliklendiği besbelli Burberry yağmurluğu içinde, açık peronda bekleşen altı yedi delikanlıdan biriydi. Daha doğrusu, hem onlardan biriydi hem de değildi. On onbeş dakikadır, sırtını Christian Science'ın bedava yayınlarının durduğu rafa dayamış, eldivensiz ellerini ceket ceplerine sokmuş, kendini kasten öteki delikanlıların sohbet menzilinin tam dışında tutarak bekliyordu. Bollaşıp boynundan yukarı kaymış kestane renkli kaşmir atkının onu soğuktan koruyacak hali yoktu. Lane, aniden ve oldukça dalgın bir edayla sağ elini ceketinin cebinden çıkardı ve atkıyı düzeltmeye girişti, ama daha düzeltme işlemi tamamlanmadan fikrini değiştirdi ve aynı elini pardösüsünün içine kaydırıp ceketinin iç cebinden bir mektup çıkardı. Ağzı pek de kapanmamış bir halde, mektubu hemen okumaya koyuldu.

Mektup açık mavi bloknot kâğıdına -daktiloyla- yazılmıştı. Daha önce birkaç kere zarfından çıkarılıp okunmuş olduğu hissini verecek şekilde, kullanılmış ve tazeliğini yitirmiş bir görüntüsü vardı:

Galiba Salı

Çok Sevgili Lane,

Hiç bilmiyorum bunu çözebilecek misin, çünkü yatakhanede bu gece öyle gürültü patırtı var ki gerçekten inanılmaz ve ne düşündüğümü bile zarzor duyuyorum. Onun için herhangi bir imla yanlışı yaparsam nazikçe bunu görmezden gelme nezaketini göster olur mu. Bu arada senin tavsiyelerini tutup son zamanlarda sözlüğe sık sık başvurdum, bu yüzden yazıp çizdiklerim kabızlaşıyorsa bunda seninde suçun var. Herneyse o güzelim mektubunu şimdi aldım ve seni parçalanasıya, dağıtasıya vesaire seviyorum ve haftasonunun gelmesini dörtgözle bekliyorum. Benim Croft House'ta kalışımın ayarlanamayışı kötü olmuş tabii ama nerde kalacağım umrumda bile değil, yeter ki sıcak olsun, böcek möcek olmasın ve seni de arada sırada görebileyim, demek ki her saniye. Son zamanlarda "demek ki"ye takmış durumdayım. Mektubuna resmen tapıyorum, özellikle de Eliot'la ilgili bölümüne. Galiba, Sappho dışındaki bütün şairlere burun kıvırmaya başladım. Onu deliler gibi okuyup duruyorum ve bu konuda adice yorumlar istemiyorum, lütfen. Hatta, iftihar listesine oynamaya karar verirsem ve başıma danışman diye getirdikleri salağı da buna razı edebilirsem, sömestr ödev şeyini bile Sappho üzerine yapabilirim. "Narin Adonis ölüyor Cytherea, ne yapacağız? Memelerinizi dövün bakireler, parçalayın entarilerinizi." Muhteşem değil mi? Ve bunu hep yapıyor. Beni seviyor musun? O korkunç mektubunda bir kere olsun söylemiyorsun. Ölesiye süper-erkek ve kettum (imla?) olduğun da senden nefret ediyorum. Aslında nefret etmiyorum tabii de, güçlü ve suskun erkeklere yapı olarak karşıyım ben. Yani güçlü olmadığından filan değil de, ne demek istediğimi anlıyorsun işte. Burada gürültü öylesine arttı ki ne düşündüğümü bile zarzor duyuyorum. Herneyse seni seviyorum ve bu tımarhanede bir pul bulabilirsem eğer bu mektubu özel ulakla göndermek istiyorum ki eline geçecek zamanı rahat rahat bulasın. Seni seviyorum seni seviyorum seni seviyorum. Onbir ayda sadece iki kere dansettiğimizin farkında mısın acaba? Vanguard'da senin o kadar sarhoş olduğun seferi saymıyorum tabii. Herhalde deli gibi kendi kendimin farkında olacağım orada. Bu arada, orda karşılama töreni filan gibi birşey olursa seni öldürürüm. Cumartesiye, gülüm.

NOT: Babiş röntgen filimlerini hastaneden aldı ve hepimiz öyle rahatladık ki. Bir ur çıktı ama habis değilmiş. Dün gece telefonda annemle konuştum. Bu arada sana selam söyledi, yanı o Cuma gecesi hakkında kesin rahatlayabilirsin. Eve girerken bizi duyduklarını bile sanmıyorum.

NOTUN NOTU: Sana yazarken son derece durgun ve geri zekâlı bir halim oluyor. Neden acaba? Bunun çözümlemesini yapmana izin veriyorum. Nolur bu haftasonu harika vakit geçirelim. Yanı bir kez olsun her şeyi öldüresiye çözümlemeye çalışmayalım mümkünse, özellikle de beni. Seni seviyorum.

Frances (alameti farikası)

Lane, bu okuyuşu sırasında mektubun hemen yarısına gelmişti ki, Ray Sorenson adlı iri yarı bir delikanlı onu engelledi – onun alanına tecavüz etti, fuzuli işgalde bulundu - ve Lane'e bu Rilke denen hergelenin hayatta ne numarası olduğunu bilip bilmediğini sordu. Lane de Sorenson da (yalnızca son sınıflarla master ve doktora öğrencilerinin alabildiği) Modern Avrupa Edebiyatı 251 dersini alıyorlardı ve Pazartesiye Rilke'nin "Duino Ağıtları"nın Dördüncüsünü ödev olarak hazırlamakla yükümlüydüler. Sorenson'ı hayal meyal tanıyan, ama onun gerek suratına gerekse tavırlarına karsı belli belirsiz, kategorik bir hoşnutsuzluk duyan Lane, mektubunu ortadan kaldırdı ve Rilke'nin ne numarası olduğunu bilmediğini ama şiiri büyük ölçüde anladığını sandığını söyledi. "Şanslısın," dedi Sorenson. "Talihli bir adamsın sen." Sesinde canlılıktan eser yoktu, sanki Lane'le konuşmaya gelmesi sıkıntıdan ya da sabırsızlıktan dolayıymış, herhangi bir insani iletişim kurmak için değilmiş gibi. "Vay canına, amma soğuk," dedi ve cebinden bir paket sigara çıkardı. Lane, Sorenson'ın devetüyü paltosunun yakasında solmuş ama insanın dikkatini dağıtacak kadar da belirgin bir ruj izi olduğunu farketti. Bu iz sanki o yakada haftalardır, hatta aylardır duruyormuş gibiydi, ama Lane Sorenson'ı bundan söz edecek kadar iyi tanımadığı gibi, bu onun zerrece umurunda da değildi. Ayrıca, tren de geliyordu. Delikanlıların ikisi birden, perona girmekte olan lokomotifi görmek için şöyle yarım sola döndüler. Hemen hemen aynı anda bekleme salonunun kapısı paldır küldür açıldı ve içerde ısınmakta olan delikanlılar, çoğu her iki elinde de en azından üçer tane yanan sigara tuttukları izlenimini vererek, treni karşılamak üzere dışarı çıkmaya başladılar.

Tren yavaşlayıp durduğu sırada Lane de bir sigara yaktı. Ardından, treni karşılamak üzere belki de çok kısa süreli bir izin verilmesi gereken pek çok insan gibi, karşılayacağı kişi hakkındaki duygularını olanca yalınlığı, hatta belki de güzelliği ile ortaya koyabilecek her türlü ifadeden arındırmaya çalıştı yüzünü.

Franny, trenden ilk inen kızlar arasındaydı: Peronun kuzey ucundaki en uzak vagonlardan birinden çıktı. Lane anında saptadı onu ve yüzüne takınmak için uğraştığı ifade nasıl birşey olursa olsun, birden havaya kalkan kolu gerçeğin ta kendisiydi. Franny bu kolu gördü, Lane'i de gördü ve deli gibi el-kol sallamaya başladı. Kırpık tüylü bir racoon manto giyiyordu ve, ona doğru hızlı adımlarla ama durgun bir yüzle yürümekte olan Lane, bastırılmış bir heyecanla, Franny'nin mantosunu bütün peronda yalnızca kendisinin gerçekten bildiğini düşündü. Bir keresinde, kiralık bir arabada, Franny'yi yarım saat kadar öptükten sonra, onun o kürk mantosunun yakasını, sanki kızın kendisinin son derece arzulanabilir, organik bir uzantısıymışçasına öpmüş olduğunu hatırlayıverdi.

"Lane!" diye keyifle karşıladı onu Franny – yüzünü ifadeden arındıracak biri değildi. Kollarını oğlanın boynuna dolayıp öptü onu. Bir peron öpüşüydü bu: Başlangıç olarak yeterince kendiliğinden, ama devamı süresinde hayli bastırılmış ve bir bakıma alın-tokuşturan tarzda bir öpüş. "Mektubumu aldın mı?" diye sordu ve hemen hemen aynı solukta da, ekledi: "Zavallıcık, donmuşsun sen."

"Hangi mektubu?" dedi Lane, onun valizini alırken. Trenden biraz önce indirilen yarım düzine öteki valiz gibi, beyaz deri şeritleri olan bahriye mavisi bir valizdi bu. "Eline geçmedi mi yoksa? Çarşamba postalamıştım. Aman Allahım! Onu postaneye kendi ell - "

"Ha, o mektup. Evet, aldım. Bütün çantan mantan bu kadar mı? Kitap nedir?"

Franny başını eğip sol eline baktı. Bezelye yeşili kumaş ciltli küçük bir kitap vardı elinde. "Bu mu? E, öyle birşey işte," dedi. El çantasını açtı, kitabı içine tıkıştırdı ve uzun peronda taksi durağına doğru yürüyen Lane'in peşinden gitti. Oğlanın koluna girmiş, neredeyse hep kendi konuşuyordu. Önce, çantasında mutlaka ütülenmesi gereken bir elbiseden söz etti. Sanki bir bebek evinden çıkmış gibi gerçekten şipşirin bir ütü satın aldığını, ama yanında getirmeyi unuttuğunu söyledi. Trende üç kızdan başkasını tanımadığını sandığını söyledi sonra: Martha Farrar'ı, Tippie Tibbett'i ve bir de, yıllar önce Exeter'de ya da başka bir yerde yatılı okul günlerinde tanıştığı Eleanor bilmemneyi tanıyordu. Franny, trendeki bütün öteki kızların son derece Smith'li görünüşü olduğunu söyledi; iki tane kesinlikle Vassar'lı, bir tane de kesinlikle Bennington ya da Sarah Lawrence tipli kız dışında. Bennington-Sarah Lawrence öğrencisi olduğu anlasılan kız, bütün tren yolculuğunu tuvalette, heykel ya da resim ya da böyle birşey yaparak, ya da elbisesinin altına tayta benzer birşey giymişti sanki. Biraz fazlaca hızlı yürüyen Lane, Franny'yi Croft House'a yerleştiremediği için özür diledi - o iş umutsuzdu tabii - ama ona çok hoş, yuva gibi bir yer ayarlamıştı. Küçük, ama tertemiz falan filan işte. Burayı seveceğini söyledi kıza, Franny de o saniye beyaz ahşap döşemeli bir pansiyonu getirdi gözünün önüne. Bir odada birbirini hiç tanımayan üç kız. Oraya ilk gelen, puf yatağı kendisine alacaktı, öteki ikisi de kesinlikle rüya gibi bir örtüsü olan ikili yatağı paylasacaktı. "Harika." dedi coşkuyla. Türün erkek cinsinin, özellikle de Lane'in genel beceriksizliği konusundaki tahammülsüzlüğünü gizlemekte bazen korkunç zorlanıyordu. Bu, ona New York'ta yağmurlu bir gece, tiyatrodan çıkar çıkmaz, Lane'in, insanda kuşku uyandıran aşırı bir kaldırım-cömertliği ile, akşam vemeği kıyafetini giymiş o gerçekten korkunç adamın taksivi kapmasına nasıl göz yumduğunu hatırlattı. Aslında özel olarak rahatsız olmuş değildi bundan - yani, Tanrım, bir erkek olmak ve yağmurda taksi bulmak zorunda kalmak korkunç birşey olmalıydı mutlaka - ama Lane'in, kaldırıma dönüp durumu rapor ettiği anda kendisine nasıl gerçekten feci, düşmanca bir bakışla baktığını da hatırlıyordu. Şimdi, bunu ve başka şeyleri düşününce kendini

garip bir biçimde suçlu hissederek Lane'in kolunu sevecenliğe benzetilmiş özel, küçük bir baskıyla sıktı. Lane'le ikisi bir taksiye girdiler. Beyaz deri şeritli bahriye mavisi valiz öne, şoförün yanına kondu.

"Valizini malizini kalacağın yere bırakırız - yani kapıdan atıveririz - sonra da gidip bir öğle yemeği yeriz," dedi Lane.

"Uff, seni görmek ne güzel!" dedi Franny, taksi kalkarken. "Özledim seni." Daha kelimeler ağzından çıkar çıkmaz da bunları demek istemediğini farketti. Yine suçluluk duyguları içinde, Lane'in elini eline aldı ve parmaklarını sımsıkı, sımsıcak bir şekilde onunkilere kenetledi.

Bir saat kadar sonra ikisi, şehir merkezinde, Sickler'ın Yeri adında, özellikle şehir kolejindeki öğrencilerin entelektüel kesiminin pek gözdesi olan bir lokantanın nisbeten gözden uzak bir masasında oturmaktaydılar - hani bu öğrenciler, Yale'li ya da Harvard'lı olsalar, biraz fazlaca bir kayıtsızlıkla sevgililerini Mory ya da Cronin lokantalarından uzağa sürükleyecek olan öğrencilerle üç aşağı beş yukarı aynı kişilerdi. Denebilir ki, Sickler, şehirdeki lokantalar içinde bifteklerin - başparmakla işaret parmağı üç santim aralanarak - "nah şu kalınlıkta" olmadığı tek lokantaydı. Sickler Salyangoz demekti. Sickler, bir öğrenci ile sevgilisinin ya birlikte salata ısmarladıkları ya da, çoğunlukla, ikisinin birden, sarmısaklı sos yüzünden salata ısmarlamadıkları yerdi. Franny ile Lane Martini içiyorlardı. On onbeş dakika önce, içkiler onlara ilk sunulduğunda, Lane kendi içkisinin tadına bakmış, ardından sırtını iskemlesinin arkasına yaslayıp, kendini (kimsenin bunu tartışamayacağından emindi herhalde) doğru yerde, kuşku götürmez biçimde doğru görünüşlü kızla – yalnızca olağanüstü güzel olmakla kalmayıp, çok daha iyisi, fazla kategorik biçimde kaşmir kazak-pamuklu etek üniforması içinde de olmayan bir kızla - birlikte bulmanın verdiği adeta elle tutulur hoşnutluk duygusuyla salona kısaca göz atmıştı. Franny de bu bir anlık küçük gösteriyi görmüş ve bunu ne eksiği ne fazlasıyla, olduğu gibi kayda almıştı. Ama, kendi iç dünyası ile hayli eskiden yapılmış ve hâlâ geçerli olan bir tür anlaşma uyarınca, bunu görmüş ve yakalamış olmaktan dolayı

suçluluk duymayı seçti ve Lane'in bunu izleyen sohbetini özel bir dikkat taklidi ile dinlemeye mahkûm etti kendini.

Şimdi Lane, sohbeti en temizinden bir çeyrek saatten beri tekeline almış ve sesinin kesinlikle falso yapmayacağı bir tempoyu yakalamış olduğuna inanan biri gibi konuşuyordu. "Yani, meseleyi kabaca ortaya koyacak olursak," diyordu, "herifin asıl eksiği, taşaklı olmaması, diyebiliriz. Anlatabiliyor muyum?" Bir hatip edasıyla öne, sadık izleyicisi Franny'ye doğru eğilmiş, destek olarak kullandığı önkollarını Martini'sinin birer yanına dayamıştı.

"Eksiği neymiş dedin?" dedi Franny. Konuşmadan önce gırtlağını temizleme gereğini duymuştu; ağzından tek kelime çıkmayalı o kadar çok zaman olmuştu ki.

Lane duraladı. "Erkeklik," dedi. "İlk söylediğinde duymuştum."

"Herneyse, meselenin motifi buydu, diyebiliriz – hayli ince bir şekilde ortaya çıkartmaya çalıştığım şey buydu işte," dedi Lane, kendi konuşmasının akışını son derece yakından izleyerek. "Yani, Tanrı aşkına, seni temin ederim bu lanet şeyin Allahın belası bir kurşun balon gibi batıp gideceğini sanırken, bizim ödev, üstünde neredeyse iki metrelik bir 'A' harfiyle geri gelince, Allah belamı versin alabora oluyordum az kalsın."

Franny yine gırtlağını temizledi. Katıksız iyi dinleyicilik cezasını tümüyle çekmiş olmalıydı. "Neden?" diye sordu.

Lane'in yüzünde hafifçe kesintiye uğramış bir ifade belirdi. "Ne neden?"

"Neden yazdıklarının bir kurşun balon gibi batıp gideceğini sanıyordun?"

"Demin söyledim ya sana. Daha şimdi anlattım. Brughman denen bu herif, müthiş bir Flaubert hayranı. Ya da en azından ben öyle sanıyordum."

"Ya," dedi Franny. Gülümsedi. Martini'sini yudumladı. "Harika bu," dedi, kadehe bakarak. "Yirmiye bir filan ölçüsünde yapmadıklarına öyle sevindim ki. Sırf cin doldurdukları zaman nefretlik oluyor."

Lane başını salladı. "Herneyse, şu Allahın belası ödev odamda bir yerde olacak. Haftasonu bir fırsat bulursak, sana okurum."

"Harika. Dinlemek için can atıyorum."

Lane yine başını salladı. "Yani, Allahın belası dünyayı yerinden filan oynatacak birşey yazmadım tabii." Sandalyesinde yerini değiştirdi. "Ama, ne bileyim, adamın mot juste konusuna öylesine nevrotik bir şekilde takmasının nedenini vurgulamam hiç fena olmadı sanki. Yani, bugünki bilgilerimizin ışığında. Sırf psikanaliz ve bütün o saçmalıklar değil, ama bir yere kadar bunlar da kesinlikle geçerli tabii. Anlatabiliyor muyum? Ben Freud hayranı filan değilim, ama bazı şeyleri de büyük F ile Freudiyen diye yazıp geçemezsin. Yani, şunu söylemeye yerden göğe hakkım olduğunu düşünüyorum bir yere kadar: Gerçek babaların hiçbiri – ne Tolstoy, ne Dostoyevski, ne de Shakespeare, Allah rızası için – hiçbiri bu kahrolası kelime tellallığını yapmadı. Bu herifler oturup yazdılar sadece. Anlatabiliyor muyum?" Lane, adeta bir beklenti içinde Franny'ye baktı. Kız, aşırı özel bir dikkatle kendisini dinliyormuş gibiydi.

"Zeytinini yiy'cek misin?"

Lane, kendi Martini kadehine bir göz attı, sonra yeniden Franny'ye baktı. "Hayır," dedi soğuk bir sesle. "İstiyor musun?"

"Sen istemiyorsan," dedi Franny. Lane'nin yüzündeki ifadeden, yanlış soruyu sorduğunu anlamıştı. İşin kötüsü, zeytini artık hiç istemediğini de anlamıştı birden ve az önce niye istediğini bile merak ediyordu. Bununla birlikte, Lane Martini kadehini ona uzattığında, zeytini alıp keyifle tüketirmiş gibi yapmaktan başka çare yoktu. Lane'in masa üstünde duran paketinden bir sigara aldı sonra; Lane onun sigarasını yakıp ardından kendine de bir tane yaktı.

Zeytinli kesintiden sonra ortalığa kısa bir sessizlik çöktü. Lane'in bunu bozması, vurucu son cümleyi uzunca bir süre içinde tutacak tipte biri olmamasından dolayıydı. "Brughman denen bu herif, Allahın cezası ödevi bir yerlerde yayınlatmam gerektiğini söylüyor," dedi birdenbire. "Ama ben emin değilim doğrusu." Sonra, sanki aniden tükenmiş – daha doğrusu, onun zihninin meyvelerine susamış bir dünyanın getirdiği talepler karşısında içi boşalmış gibi – yanağını elinin ayasıyla ovalamaya başladı ve bu arada, bilinçsiz bir kabalıkla, gözünün birinden

bir parça çapak çıkardı."Hani, Flaubert ve öteki herifler üzerine yazılmış eleştirel denemelerin bini bi para da." Azıcık somurtkan bir ifade takınarak biraz düşündü. "Aslına bakarsan, Flaubert üzerine gerçekten keskin bir iş yapıldığını da sanmıyorum ya son – "

"Bölüm görevlileri gibi konuşuyorsun. Ama avnen."

"Efendim?" dedi Lane, ölçülü bir sükûnetle.

"Aynen bölüm görevlileri gibi konuşuyorsun. Kusura bakma, ama öyle. Gerçekten öyle konuşuyorsun."

"Öyle mi? Bir bölüm görevlisi nasıl konuşurmuş, öğrenebilir miyim acaba?"

Franny onun sinirlendiğini - ve ne kadar sinirlendiğini farketmişti, ama kendinden hoşnutsuzlukla hınzırlık duygularının eşit oranda etkili olduğu o anda, ne düşündüğünü açıkça söylemek istiyordu canı. "Valla, sizin buradakilerin nasıl birileri olduğunu bilmem ama, benim geldiğim yerde, bölüm görevlisi dediğin adam, profesör gelmediğinde ya da bir sinir krizi geçirmekle meşgul olduğunda ya da dişçiye falan gittiğinde sınıfı devralan kişidir. Genellikle master ya da doktora öğrencisidir, ya da öyle birşeydir işte. Hernevse, diyelim Rus Edebivatı dersindeyiz, bu adam düğmeli-yakalı gömleği ve çizgili kravatıvla girer sınıfa ve başlar Turgenyev'i yerden yere vurmaya. Yarım saat kadar sonra bitirdiğinde, yani Turgenyev'i senin gözünde sıfıra indirdiğinde, bu sefer de Stendhal hakkında konuşmaya başlar, ya da kimin üzerine master tezini yapmışsa artık, onun hakkında. Bizim okulda, İngiliz Edebiyatı Bölümünde böyle on kadar küçük bölüm görevlisi vardır ortalıkta koşuşturup duran ve hepsi de öylesine parlaktırlar ki, ağızlarını bile açma zahmetine katlanmazlar - çelişmemi bağışla lütfen. Yani, onlarla bir tartışmaya girecek olursan, bütün yaptıkları, korkunç acıyan bir ifade takınıp – "

"Sende Allahın cezası bir tuhaflık var bugün – farkında mısın? Ne halt oldu sana be?"

Franny, sigarasının külünü hızla silkti, sonra da sigara tablasını masada kendi tarafına doğru iki üç santim yaklaştırdı. "Afedersin. Berbat haldeyim," dedi. "Bütün hafta öyle yıkıcı hissettim ki kendimi. Berbat birşey bu. Feciyim." "Mektubunda öyle Allahın cezası bir yıkıcılık göze çarpmı-yordu."

Franny büyük bir ciddiyetle başını salladı. Sofra örtüsünün üstüne düşmüş, yaklaşık bir poker fişi büyüklüğündeki küçük ve sıcak bir güneş ışığına bakıyordu. "Yazmakta çok zorlandım," dedi.

Lane tam buna bir karşılık veriyordu ki, birden garson belirdi, boş Martini kadehlerini almak için. Lane, "Bir tane daha içer misin?" diye sordu Franny'ye.

Sorusuna cevap alamadı. Franny, örtünün üstündeki küçük ışık lekesine yoğun bir dikkatle bakıyordu, sanki kıvrılıp onun içine yatmayı düşünüyormuş gibi.

Lane, garson adına sabır göstererek, "Franny," dedi. "Bir Martini daha ister misin – ya da başka birsey?"

Franny başını kaldırdı. "Afedersin." Garsonun elinde duran, masadan alınmış boş bardaklara baktı. "Hayır. Evet, bilmiyorum."

Lane, garsona bakarak güldü. "Hangisi?" dedi.

"Evet, lütfen." Franny daha uyanık görünüyordu şimdi.

Garson gitti. Lane onun salondan çıkmasını izledi, sonra da Franny'ye döndü. Kız, garsonun getirdiği temiz tablanın kenarında sigarasının külünü yuvarlıyordu, ağzı yarı kapalı. Lane, siniri gittikçe artarak onu bir an süzdü. Büyük olasılıkla, ciddi olarak çıktığı bir kızda herhangi bir dalgınlık belirtisine içerliyor ve bundan korkuyordu. Her halükârda, Franny'deki bu tuhaflığın bütün haftasonunu berbat etmesi olasılığı konusunda kaygılandığı kesindi. Allah rızası için bu meseleyi çözmek istermişçesine, aniden öne eğilip kollarını masaya dayadı, ama Franny ondan önce konuşmaya başladı. "Felaket haldeyim bugün," dedi. "Bugün aklım bir karış havada." Lane'e bir yabancıymış, ya da metroda koridorun öbür yanında, bir muşamba markasını tanıtan reklam panosuna bakarmış gibi baktığını farketti. Yine sadakatsizlik ve suçluluk duygularının içine sızdığını hissetti - bunlar günün gündemindeydiler anlaşılan - ve buna tepki vererek, elini Lane'in elinin üstüne kapatmak üzere uzandı. Ama neredeyse aynı anda geri çektiği eli, sigarasını tabladan almak için kullandı. "Bir dakkada kendime geleceğim,"

dedi. "Kesin söz." Lane'e – bir anlamda sahiden – gülümsedi ve o anda bir karşı gülümseme, bunu izleyecek bazı olayları en azından bir ölçüde hafifletebilirdi, ama Lane kendi markasını taşıyan bir dalgınlık numarası yapmakla meşguldü ve kıza bir gülümsemeyle karşılık vermemeyi seçti. Franny sigarasından yeni nefesler çekmeye devam etti. "Bu kadar geç kalmış filan olmasaydım," dedi, "ve tam bir aptal gibi iftihara oynamaya karar vermeseydim, herhalde İngiliz Edebiyatını bırakırdım. Bilmiyorum." Külünü silkti. "Ukalalardan, kendini beğenmiş insan yiyicilerden öyle usandım ki, avaz avaz bağırabilirim." Lane'e baktı. "Afedersin. Tamam, keseceğim artık. Söz veriyorum, keseceğim.... Yani şu: biraz sıksaydı, bu sene fakülteye hayatta dönmezdim. Bilmiyorum. Yani, bütünüyle dünyanın en inanılmaz komedisi bu."

"Harika. Doğrusu, gerçekten harika."

Franny, bu alayı hakettiğini düşündü. "Afedersin," dedi.

"Durmadan afedersin demeyi keser misin -eğer bir sakıncası yoksa tabii? Allahın belası bir genelleme yaptığın hiç aklına gelmiyor, eminim. İngilizce Bölümündeki tüm insanlar böyle küçük dev insan yiyiciler olsaydı, o zaman hepten değişik bir - "

Franny onun sözünü kesti, ama duyulur duyulmaz bir sesle. Lane'in kömür renkli flanel ceketinin omuzundan öteye, yemek salonunun öbür ucunda soyut bir noktaya bakıyordu.

"Ne?" diye sordu Lane.

"Biliyorum dedim. Haklısın. Havamda değilim, hepsi bu. Sen bana bakma n'olur."

Ama Lane, bir tartışmayı, o tartışma kendi lehine çözülene kadar bırakamayanlardandı. "Yani, anasını satayım," dedi. "Hayatın her dalında yeteneksiz insanlar vardır. Yani, bunu herkes bilir. Allahın belası bölüm görevlilerini bir dakika unutalım şimdi." Franny'ye baktı. "Beni dinliyo musun, dinlemiyo musun?"

"Dinliyorum."

"Sizin şu Allahın belası İngilizce Bölümünde ülkenin en iyi adamlarından ikisi var. Manlius'la Esposito. Tanrım, keşke bizde olsalardı. En azından şair bu herifler, Allah rızası için."

"Değiller," dedi Franny. "İşin korkunç yanlarından biri de bu zaten. Yani, gerçek şair değiller. Bunlar, yazdıkları şiirler her bir tarafta yayınlanan, antolojilere filan giren insanlar sadece, ama şair değiller." Bilinçli bir şekilde durdu, sigarasını söndürdü. Son birkaç dakikadır rengi atmış gibiydi. Birdenbire, dudak boyası bile bir iki ton solmuş hissini vermeye başladı, sanki Franny ruju bir Kleenex mendiline emdirmiş gibi. "Bu konuyu bırakalım artık," dedi, adeta halsizce, bir yandan da izmaritini tablada ezerken. "Hiç havamda değilim. Bütün haftasonunu mahvedeceğim. Belki sandalyemin altında gizli bir kapak vardır yaylı, ben de ordan yokolup gidiveririm."

Garson çok kısa bir an belirdi ve ikisinin de önüne birer Martini daha bıraktı. Lane, genellikle gözden ırak olmayan ince uzun parmaklarıyla, kadehinin ayağını kavradı. "Hiçbir şeyi mahvettiğin falan yok," dedi sakin bir tonla. "Sade, ne halt olup bittiğini öğrenmeye çalışıyorum ortalıkta. Yani, Allahaşkına, gerçek şair olmak için kahrolası bir bohem ya da ölmüş biri mi olman gerek, ha? Ne bekliyorsun yani – dalgalı saçları olan bir puşt mu?"

"Hayır. Bırakamaz mıyız artık? N'olur. Kendimi kesinlikle berbat hissediyorum ve şimdi de feci bir baş – "

"Konuyu tümüyle kapatmaktan büyük bir mutluluk duyacağım -büyük keyif alacağım bundan. Yalnız, bir sakıncası yoksa, gerçek şair neymiş onu söyle bana. Söylersen, müteşekkir kalırım. Gerçekten müteşekkir kalırım."

Franny'nin alnının yukarılarında hafif bir ter pırıltısı belirmişti. Bu, yalnızca, salonun çok sıcak olduğu ya da kızın midesinin bulandığı, ya da Martinilerin fazla kuvvetli geldiği anlamına gelebilirdi; her halükârda, Lane'in birşey farketmediği anlaşılıyordu.

"Gerçek şair nedir bilmiyorum. N'olur kes artık, Lane. Ciddiyim. Kendimi çok acaip ve tuhaf hissediyorum ve şey yapamayacak kadar – "

"Tamam tamam - OK. Rahat ol," dedi Lane. "Ben sadece -"
"Bütün bildiğim şu," dedi Franny. "Eğer bir şairsen, güzel
birşey yaparsın. Yani, sayfanın mayfanın başından kalktığında, arkanda güzel birşey bırakmış olursun. Senin sözünü ettiğin

adamlar bir tek güzel şey olsun bırakmıyorlar ki. Belki biraz daha iyi olanların bütün yaptıkları, hani kafanın içine girip orda herhangi birşey bırakmaktan ibaret; ama öyle yapıyorlar diye, sırf birşey bırakmasını biliyorlar diye, bunların şiir olması gerekmez, Tanrı aşkına. Bunlar –güzel söz sanatına dayanan müthiş çekici – deyim için özür dilerim – dışkılar da olabilirler pekâlâ. Manlius'un, Esposito'nun ve bütün öbür zavallıcıkların yaptığı gibi."

Lane, birşey söylemeden önce kendine itinayla bir sigara yaktı. Ardından: "Manlius'u beğendiğini sanıyordum. Hatta, bir ay kadar önce, hafızam beni yanıltmıyorsa, onun neffis biri olduğunu ve senin de – "

"Onu gerçekten beğeniyorum. İnsanları beğenmekten biktım usandım. Allahım, saygı duyacağım birine rastlasam n'olurdu sanki... Bana bir dakkacık müsaade eder misin?" Franny, çantası elinde, ayaklanmıştı birden. Son derece solgundu.

Lane, ağzı biraz açık, sandalyesini geriye itip ayağa kalktı. "Ne oluyorsun?" diye sordu. "İyi misin? Hastalandın mı, nedir?"

"Bir saniyede dönerim."

Sanki Sickler'da daha önce yediği öğle yemekleri dolayısıyla tam nereye gideceğini biliyormuş gibi, hiçbir şey sormadan salondan çıktı.

Masada tek başına kalan Lane, sigara içerek ve Franny dönene kadar dayansın diye Martini'sinden ölçülü yudumlar alarak oturup bekledi. Yarım saat önce, doğru yerde, doğru kızla ya da doğru görünen bir kızla birlikte bulunmanın vermiş olduğu hoşnutluk duygusunun tümüyle ortadan kalktığı apaçıktı. Franny'nin boş sandalyesinin arkalığından biraz sarkmış olan kırpık racoon kürke göz gezdirdi ve özel bir biçimde bildik olması nedeniyle kendisini istasyonda heyecanlandırmış olan bu aynı kürkü şimdi neredeyse mutlak bir antipati ile inceledi. İpek astarın kırışıklıkları onu nedense sinirlendiriyor gibiydi. Kürke bakmaktan vazgeçip gözlerini kadehinin ayağına diktiğinde, sıkıntılı ve birazcık da haksız yere komploya uğramış bir hali vardı. Bir nokta kesindi. Haftasonu, Allahın cezası gariplikte bir başlangıca doğru gidiyordu pupa yelken. Ne var ki, aynı anda

tesadüfen başını kaldırınca, salonun öbür ucunda tanıdık birini – bir sınıf arkadaşını, yanında sevgilisiyle – görüverdi. Lane sandalyesinde şöyle biraz doğrulup, yüzündeki ifadeyi, tepeden tırnağa endişe ve hoşnutsuzluktan, sevgilisi sadece tuvalete kadar gitmiş ve giderken de, sevgililerin sık sık yaptığı gibi, sevgilisine arada sigara içip sıkkın sıkkın durmaktan, hatta tercihan çekici bir sıkkınlık içinde durmaktan başka yapacak şey bırakmamış bir adamın ifadesine dönüştürdü.

Sickler'ın Yeri'nde kadınlar tuvaleti, neredeyse yemek salonunun kendisi kadar büyüktü ve, özel bir anlamda, hiç de daha az ferah sayılmazdı. Kapısını bekleyen biri yoktu ve içerisi de Franny girdiğinde boş görünüyordu. Franny, çini kaplı zeminin ortasında – orası bir çeşit buluşma yeriymiş gibi – bir an durdu. Alnı boncuk boncuk terlemişti şimdi, ağzı gevşekçe açıktı, yüzü ise yemek salonunda olduğundan daha da solgun.

Sonra, birden, ve büyük bir süratle, tuvaletteki yedi-sekiz kabinden en uzak ve en kişiliksiz görünenine gitti - şansına, içeri girmek için para atmak gerekmiyordu - kapıyı arkasından örttü ve, azıcık güçlük çekerek, sürgüyü kilitli konuma getirdi. Böylesi bir çevreye aldırdığına dair herhangi bir belirti göstermeksizin oturdu. Kendini daha küçük, daha yoğun bir birim haline getirmek istermişçesine, dizlerini sımsıkı birleştirdi. Ondan sonra, ellerini dikey olarak gözlerinin üzerine koyup topuklarını kuvvetle yere bastırdı; optik siniri felce uğratıp tüm görüntüleri uzay boşluğu gibi bir siyahlığın içinde boğmak istiyordu sanki. Gerilip uzamış parmakları titremekle birlikte, ya da titredikleri için, garip bir biçimde zarif ve güzel görünüyorlardı. Franny, havada asılı bir an boyunca bu gergin, neredeyse ceninsel konumda kaldı – sonra da boşandı artık. Tam beş dakika süreyle ağladı. Keder ve mahçubiyetin o gürültülü gösterilerinin hiçbirini bastırmaya çabalamadan; kriz geçiren bir çocuğun, yarı kapalı gırtlak kapağından dışarı çıkmak isteyen soluğunu koyverirken boğazından çıkardığı bütün o katılma seslerini çıkararak. Ama yine de, sonunda durduğunda, sadece durdu; şiddetli bir iç-dış patlamayı genellikle izleyen sancılı, bıçak gibi iç çekmeler olmadan duruverdi.

Durduğunda, sanki zihninde çok önemli ve ciddi bir kutup değişikliği, bedeni üzerinde anında sakinleştirici etki yaratan bir değişim olmuş gibiydi. Gözyaşlarından yol yol olmuş, fakat adamakıllı ifadesiz, adeta boş ve anlamsız yüzüyle çantasını yerden aldı, açtı ve bezelye yeşili kumaşla ciltlenmiş küçük kitabı çıkardı. Onu kucağına – daha doğrusu, dizlerine – koydu ve, bezelye yeşili kumaş ciltli küçük bir kitabın bulunabileceği en iyi yer orasıymış gibi, gözünü dikip onu seyretmeye koyuldu. Bir an sonra, kitabı oradan aldı, göğüs hizasına kaldırdı ve onu bedenine bastırdı – sıkıca, kısacık bir süre için. Sonra, onu yeniden çantasına koydu, ayağa kalktı ve kabinden çıktı. Yüzünü soğuk suyla yıkadı, yukarıdaki raflardan birinden aldığı havluyla kuruladı, dudak boyasını tazeledi, saçını taradı ve tuvaletten çıktı.

Salonu katedip masaya doğru yürürken, hayli nefes kesici bir görünüşü vardı; büyük üniversite haftasonuna yakışır canlılıklıkta bir kızdan hemen hiç farksızdı. Canlı adımlarla, gülümseyerek sandalyesine geldiğinde, Lane, sol elinde peçetesi, ağır ağır ayağa kalktı.

"Tanrım, afedersin," dedi Franny. "Öldüğümü sandın herhalde."

"Öldüğünü sanmadım," dedi Lane. Kıza sandalyesini tuttu. "Ne halt olduğunu anlayamadım." Kendi sandalyesine döndü. "Lanet olası zamanımız kalmadı, biliyor musun." Yerine oturdu. "İyi misin? Gözlerin kızarmış biraz." Kıza daha dikkatli baktı. "İyisin, di mi?"

Franny bir sigara yaktı. "Şimdi harikayım. Ama biraz önce felaket sarsaktım; ömrümde böyle şey gelmemişti başıma. Yemek ısmarladın mı?"

"Seni bekledim," dedi Lane, kıza hâlâ dikkatle bakarak. "Herneyse, mesele neydi? Miden mi?"

"Hayır. Hem evet hem hayır. Bilmiyorum," dedi Franny. Tabağının üzerine konmuş listeye baktı ve eline almadan incelemeye koyuldu onu. "Ben sadece bir tavuklu sandviç istiyorum Bir bardak da süt belki... Sen ne istersen söyle tabii. Yani salyangoz, sübya filan, bütün fasileyi. Sübye. Ben hiç aç değilim gerçekten." Lane kıza baktı, sonra da incecik, aşırı anlamlı bir duman selini tabağına doğru üfledi. "Gerçekten şipşirin bir haftasonu olacağa benzer," dedi. "Tavuklu sandviç ha, Tanrı aşkına."

Franny huzursuz olmuştu. "Aç değilim Lane – afedersin. Aman yarabbi. Hadi, n'olursun. Canın ne istiyorsa ısmarla, tamam mı, sen yerken ben de sana eşlik edeceğim. Ama sırf sen istiyorsun diye, olmayan iştahımı açamam ki."

"Tamam tamam." Lane boynunu uzatıp garsonun dikkatini çekti. Bir dakika içinde Franny için tavuklu sandviçle bir bardak süt, kendisi için de salyangoz, kurbağa bacağı ve bir salata ısmarlamıştı bile. Garson gittikten sonra kol saatine bir göz attı ve, "Bu arada, bir-çeyrek, bir-buçuk gibi Tenbridge'de olmamız gerekiyor. Gecikemeyiz. Wally'ye, herhalde bir içki için sana uğrarız, ondan sonra da belki senin arabanla hep birlikte stada gideriz dedim. Sence bir sakıncası yok ya? Wally'yi seversin."

"Kim olduğunu bile bilmiyorum."

"Tanrı aşkına, herhalde yirmi kere karşılaşmışsınızdır. Wally Campbell yahu. İnanılmaz birşey. Zaten onu bir kere gördün mü, ondan sonra bir daha – "

"Ha, hatırladım... Bak, bir insanı hemen hatırlamadım diye benden nefret etme, olur mu. Özellikle de bu insanlar bütün öteki insanlara benziyorlarsa, bütün öteki insanlar gibi konuşuyor, giyiniyor, davranıyorlarsa." Franny, kendi sesini susturdu. Bu, vıdıvıdıcı ve şirret bir ses gibi gelmişti ona; ve o anda öyle bir öznefret dalgası duydu ki, bu, alnının resmen yeniden terlemesine yol açtı. Ama, kendine rağmen, sesini toparladı. "Yanı, adamın korkunç bir tarafı var filan demek istemiyorum. Sade, dört koca yıl boyunca nereye gitsem Wally Campbell'ler görüyorum ortalıkta. Onların ne zaman sevimli olacaklarını biliyorum, ne zaman senin yatakhanendeki bir kız hakkında gerçekten çirkin bir dedikodu yapmaya başlayacaklarını biliyorum, ne zaman yaz tatilinde ne yaptığımı soracaklarını biliyorum, ne zaman bir sandalye çekip bacaklarını açarak ona ters oturacaklarını ve korkunç, ama korkunç derecede sakin bir sesle böbürlenmeye girişeceklerini ya da korkunç sakin, kayıtsız bir sesle birtakım insanların adlarını geçirmeye başlayacaklarını, hepsini hepsini biliyorum. Belirli bir toplumsal ya da

mali kesimde yer alan insanların istedikleri kadar ad geçirmeye hakları olduğuna dair yazılı olmayan bir yasa var, yalnız, bu yasaya göre, hangi insanın adını geçirirlerse, hemen ardından, o kişi hakkında müthiş karalayıcı birşey de söylemek zorundalar – o kişi pezevengin ya da isteriğin tekidir mesela, ya da durmadan uyuşturucu çeker, ya da korkunç kötü herhangi birşeydir işte." Franny birdenbire durdu yine. Sigara tablasını parmakları arasında döndürerek ve başını kaldırıp Lane'in yüzündeki ifadeyi görmemeye dikkat ederek bir süre sessiz kaldı. "Kusura bakma," dedi sonra. "Sadece Wally Campbell meselesi değil. Ona giydiriyorum, çünkü sen bahsettin ondan. Ve bir de, Wally yaz tatilini İtalya'da filan geçirmiş birine çok benziyor da ondan."

"Çok merak ediyorsan söyleyeyim, geçen yaz Fransa'daydı." diye belirtti Lane. "Ne demek istediğini anlıyorum," diye ekledi hemen, "ama sen de Allahın belası bir hak – "

"Tamam," dedi Franny bezginlikle. "Fransa olsun." Masanın üstündeki paketten bir sigara aldı. "Yalnız Wally meselesi değil. Bir kız da olabilirdi, Allah rızası için. Yani, Wally bir kız olsaydı - benim yatakhanedeki kızlardan biri mesela - bütün yaz bir tiyatro trupunda dekor boyamış olacaktı. Ya da Galler'i bisikletle dolaşmış olacaktı. Ya da New York'ta bir daire kiralayıp bir dergi ya da ilan şirketi için çalışmış olacaktı. Yani herkes böyle. Herkesin yaptığı her şey -ne bileyim- yanlış değil, hatta kötü de değil, hatta aptalca da değil mutlaka. Ama öylesine minik ve anlamsız ve - hüzün verici ki. Ve, işin en kötü tarafı da, bohem takıldığında ya da bunun gibi bir çılgınlık yaptığında, sen de herkes kadar düzene ayak uydurmuş oluyorsun, sadece biçim farkı var." Franny durdu. Hayli solgun bir yüzle bir an başını salladı ve bir saniyeden kısa bir zaman içinde eliyle alnını yokladı - bu hareketi, terleyip terlemediğini anlamaktan çok, sanki kendi annesiymiş gibi, ateşi olup olmadığına bakmak için yapmışa benziyordu. "Kendimi çok garip hissediyorum," dedi. "Deliriyorum herhalde. Belki de delirdim bile."

Lane ona sahici bir kaygıyla -meraktan çok kaygıyla- bakıyordu. "Bembeyaz oldun. Gerçekten beyazsın - farkında mısın?" diye sordu. Franny başını salladı. "İyiyim. Bir saniye içinde iyi olacağım." İsmarladıkları yiyecekleri getiren garsona baktı. "Oo, salyangozların muhteşem görünüyor." Sigarasını dudaklarına götürdü, ama sönmüştü sigara. "Kibriti ne yaptın?" diye sordu.

Garson gittikten sonra Lane ona ateş uzattı. "Çok sigara içiyorsun," dedi. Salyangoz tabağının yanında duran minik çatalı aldı, ama kullanmadan önce yeniden Franny'ye baktı. "Senin için endişeleniyorum. Ciddiyim. Son birkaç haftada ne halt oldu sana?"

Franny ona baktı, sonra aynı anda hem omuz silkti hem de başını salladı. "Hiçbir şey. Kesinlikle hiçbir şey," dedi. "Yesene. Salyangozlarını ye. Soğurlarsa birşeye benzemezler."

"Sen ye asıl."

Franny başını salladı ve önündeki tavuklu sandviçe baktı. Yeniden hafif bir bulantı hissetti, hemen başını kaldırıp sigarasından yeni bir nefes çekti.

"Oyun nasıl gidiyor?" diye sordu Lane, bir yandan salyangozlarıyla ilgilenirken.

"Bilmem. Orda oynamıyorum. Bıraktım."

"Bıraktın mı?" Lane başını kaldırıp baktı. "O rol için ölüp bittiğini sanıyordum. Ne oldu? Rolü başkasına mı verdiler?"

"Hayır, öyle birşey yapmadılar. Rol tümüyle benimdi. Çirkindi bu yaptığın. Uff, çok çirkindi."

"Ne oldu peki? Bölümü toptan bırakmadın inşallah?" Franny başını salladı ve sütünden bir yudum aldı.

Lane, lokmasını çiğneyip yutana kadar bekledi, sonra: "Peki neden, Tanrı aşkına? Allahın cezası tiyatro senin en büyük tutkun sanıyordum. Nerdeyse bir tek o konuda senin –"

"Bıraktım, hepsi bu," dedi Franny. "Beni utandırmaya başlamıştı. Kendimi küçük, iğrenç bir egomanyak gibi görmeye başladım." Durup düşündü. "Bilmiyorum. Her şeyden önce, oyunculuk yapmayı istemek, bana bir çeşit zevksizlik gibi göründü. Yani bütün o ego. Ve, bir oyunda oynarken, oyun bittikten sonra kuliste olmaktan dolayı kendimden öyle tiksiniyordum ki. Kendilerini felaket cömert ve sevecen hissederek ortalıkta koşuşturup duran bütün o egolar. Herkesle şap şup öpüşerek, her bi yerde makyajlı makyajlı dolaşarak, sonra da

arkadaşların seni görmeye kulise geldiğinde korkunç doğal ve dost havalarda davranmaya çalışarak. Resmen kendimden tiksindim.... En kötüsü de, oynadığım oyunlarda bulunduğum için genellikle utanıyordum sanki kendimden. Özellikle de yaz tiyatrolarında." Lane'e baktı. "Ayrıca, iyi roller alıyordum, onun için öyle bakıp durma bana. Olay o değildi. Olay şuydu: diyelim, saygı duyduğum birileri –ağbilerim mesela– gelip söylemem gereken bazı replikleri attırdığımı duysalar, utancımdan yerin dibine geçecektim. Bazı insanlara mektup yazıp, oyunuma gelmemelerini istiyordum." Yine düşünceye daldı. "Geçen yaz oynadığımız 'Playboy'daki Pegeen rolü hariç. Yanı, o gerçekten çok hoş olabilirdi, ne yazık ki Playboy'u oynayan ahmak, bütün keyfini kaçırdı işin. Öyle şairane oynuyordu ki – Tanrım, gerçekten şairaneydi adam!"

Lane salyangozlarını bitirmişti. Bile bile ifadesiz bir suratla oturmaya devam etti. "Herif müthiş olumlu eleştiriler aldı," dedi. "O eleştirileri sen bana göndermiştin, hatırlarsan."

Franny içini çekti. "Tamam. Oldu Lane."

"Yok yani, yarım saattir oturmuş öyle konuşuyorsun kı, sanki dünyada Allahın belası sağduyusu olan, eleştirel yeteneği olan tek kişi senmişsin gibi. Yani bak, en iyi eleştirmenlerden bazıları bu herifin müthiş oynadığını düşünüyorsa, belki de herif gerçekten müthişti, belki sen yanılıyorsun. Bu hiç aklına geldi mi acaba? Biliyor musun, sen de henüz o olgun, tecrübeli şeye tam gelmiş sayıl—"

"O oğlan, sadece yeteneği olan biri için müthişti. Ama, Playboy'u doğru oynayacaksan, dâhi olman gerek. Kesinlikle dâhi olman gerek, o kadar – n'apiim," dedi Franny. Sırtını azıcık arkaya doğru yaylandırdı ve, ağzı azıcık açık, elini başının üstüne koydu. "Sersem gibiyim, bir tuhafım. Bana ne oluyor anlamıyorum."

"Peki sen kendini bir dâhi mi sayıyorsun?"

Franny elini başından indirdi. "Of, Lane. N'olur. Yapına bunu bana."

"Benim birşey yaptığım -"

"Tek bildiğim şu, aklımı kaçırıyorum," dedi Franny. "Ego ego ego. Bıktım usandım. Kendiminkinden de, başkalarınınkin-

den de. Bir yere *varmak*, farklı ve ayrıcalıklı birşeyler yapmak, ilginç biri olmak isteyen herkesten bıktım usandım. İğrenç birşey bu – iğrenç iğrenç. Kimin ne dediği umurumda bile değil."

Lane bu sözler üzerine kaşlarını kaldırdı ve, görüşünü daha iyi belirtmek için, arkasına yaslandı. "Sırf rekabetten korkmadığından emin misin?" dedi önceden hesaplanmış bir sükûnetle. "Bu işten fazla anlamam ama, iyi bir psikanalist –yani gerçekten yetenekli biri– senin bu sözlerini muhtemelen –"

"Rekabetten korktuğum filan yok. Tam tersine. Bunu göremiyor musun? Rekabet edeceğimden korkuyorum ben - beni asıl korkutan bu. Bu yüzden ayrıldım Tiyatro Bölümünden. Ben herkesin değer yargılarını kabule korkunç bir şekilde koşullanmışım diye, alkışlardan ve insanların benim için deli divane olmasından hoşlanıyorum diye, bunun doğru olması gerekmez ki. Bundan utanıyorum. Bıktım usandım. Tam bir hiçkimse olacak cesaretim olmamasından usandım. Kendimden de, bir çeşit ses getirmek isteyen herkesten de usandım." Franny durdu ve birdenbire süt bardağını dudaklarına götürdü. "Anlamıştım," dedi, bardağı masaya koyarken. "Bu yeni işte. Dişlerimde bir tuhaflık var. Zangırdayıp duruyorlar. Evvelki gün neredeyse bir bardağı çatur çutur çiğniyordum. Belki de zırdeliyim de farkında değilim." Lane'e kurbağa bacaklarıyla salatasını servis yapmaya gelen garsona baktı. Garson da, Franny'nin el sürülmemis sandviçine baktı buna karşılık. Genç bayanın siparişini değistirmek isteyip istemediğini sordu. Franny ona teşekkür ederek hayır dedi. "Çok yavaş yiyorum da." Çok genç bir adam olmayan garson, onun solgun yüzüne ve terli alnına baktı sanki bir an, sonra da eğildi ve gitti.

"Bunu kullanmak ister miydin?" dedi Lane, aniden. Elinde katlanmış, beyaz bir mendil tutuyordu. Sesini alelade ve heyecansız kılmak için gösterdiği garip bir çabaya karşın, anlayışlı ve ince bir ton seziliyordu bu seste.

"Neden? Ihtiyacım mı var sence?"

"Terliyorsun. Yani, terlemiyorsun da, alnın epey terlemiş."

"Öyle mi olmuş? Ne korkunç! Afedersin..." Franny çantasını masanın seviyesine çıkardı, açtı ve içini karıştırmaya başladı. "Bir yerlerde biraz Kleenex'im olacaktı."

"Mendilimi kullansana, Tanrı aşkına. Bir bok farkeder mi?"

"Olmaz – o mendili çok seviyorum ve tere batıramam," dedi Franny. Çantasının içi çıfıt çarşısı gibiydi. Daha iyi görmek için birkaç şeyi dışarı çıkardı ve onları masa örtüsünün üstüne, el sürülmemiş sandviçinin hemen sol yanına koydu. "İşte," dedi sonra. Küçük bir ayna kullanarak alnını bir parça Kleenex'le süratle ve hafifçe sildi. "Tanrım, hortlak gibi görünüyorum. Bana nasıl katlanıyorsun?"

"Kitap ne?" diye sordu Lane.

Franny resmen yerinden sıçradı. Çantadan çıkarılıp sofra örtüsünün üzerine darmadağınık halde bırakılmış küçük eşya yığınına baktı. "Ne kitabı?" dedi. "Bunu mu diyorsun?" Kumaş kaplı küçük kitabı eline alıp yeniden çantasına koydu. "Öyle birşey işte, trende bakarım diye yanıma almıştım."

"Bir görelim, neymiş?"

Franny onu duymamış gibiydi. Pudriyerini yeniden açıp aynaya kısacık bir göz attı. "Tanrım," dedi. Sonra her şeyi –pudriyeri, cüzdanı, çamaşırhane faturasını, diş fırçasını, küçük teneke aspirin kutusunu ve altın kaplama içki karıştırma çubuğunutoplayıp çantasına geri koydu. "Bu saçma altın çubuğu niye yanımda taşıyorum, bilmiyorum," dedi. "İkinci sınıftayken çok eski kafalı bir çocuk doğum günüm için vermişti bunu bana. Bunun son derece güzel ve orijinal bir hediye olduğunu düşünüyordu ve ben paketi açarken yüzüme bakıp duruyordu. Hep atayım diyorum, ama bir türlü atamıyorum. Herhalde mezara da bununla birlikte gideceğim." Durup düşündü. "Oğlan boyuna sırıtıp, hep yanımda taşırsam bana uğur getireceğini söylüyordu."

Lane, kurbağa bacaklarına girişmişti. "Herneyse, kitap neydi? Allahın cezası bir sır mı yoksa, nedir?" diye sordu.

"Çantamdaki küçük kitap mı?" dedi Franny. Lane'in, bir çift kurbağa bacağını birbirinden ayırışını seyretti. Sonra masanın üzerindeki paketten bir sigara alıp yaktı. "Uf, bilmiyorum," dedi. "'Hacının Yolu' diye birşey". Bir an için Lane'in yemek yemesini seyretti. "Kütüphaneden aldım. Bu dönem aldığım Din İncelemeleri dersini veren adam bahsetmişti." Sigarasından bir nefes çekti. "Haftalardır bende kitap. Geri vermeyi hep unutuyorum."

"Kim yazmış?"

"Bilmiyorum," dedi Franny, kayıtsız bir edayla. "Bir Rus köylüsü anlaşılan." Lane'in, kurbağa bacaklarını yemesini seyretmeyi sürdürdü. "Adını hiç söylemiyor. Bütün hikâye boyunca adamın adını hiç öğrenemiyorsun. Sadece, bir köylü olduğunu, otuz üç yaşında olduğunu ve çolak bir kolu olduğunu söylüyor. Bir de, karısının ölmüş olduğunu. Bütün olay binsekizyüzlerde geçiyor."

Lane, az önce kurbağa bacaklarını bırakıp dikkatini salataya çevirmişti. "İyi birşey mi bari?" dedi. "Ne anlatıyor?"

"Bilmiyorum. Tuhaf birşey. Yani, esas olarak dini bir kitap. Bir bakıma, feci fanatik olduğunu söyleyebilirsin, ama bir bakıma da öyle değil. Yanı, bu köylüyle -hacıyla- başlıyor; Kitabı Mukaddes'te durmadan dua edin diyor ya hani, işte bunun ne anlama geldiğini bulmak isteyen bir köylü bu. Hani bilirsin ya. Hiç durmadan dua edeceksin, diyor. 'Selanikliler'de mi nerde. İşte burdan kalkıyor, bütün Rusya'yı dolaşıp, nasıl durmadan dua edileceğini anlatacak bir adam arıyor kendisine. Ve, böyle dua edersen, ne söyleyeceğini anlatacak birini." Franny, Lane'in kurbağa bacaklarını kesip biçmesine müthiş bir ilgi duyuyormuş gibiydi. Konuşurken, gözlerini Lane'in tabağından ayıramıyordu. "Adamın bütün eşyası, içi ekmekle tuz dolu bir sırt çantasından ibaret. Sonra 'starets' dedikleri bir çeşit müthiş gelişmiş din adamına rastlıyor ve starets de ona 'Philokalia' denen bir kitaptan bahsediyor. Kitap da, bu gerçekten inanılmaz dua yöntemini bir şekilde savunan müthiş ileri bir papazlar topluluğu tarafından yazılmış anlasılan."

"Rahat durun," dedi Lane, bir çift kurbağa bacağına.

"Herneyse işte, hacı da, bu çok mistik insanların va'zettiği şekilde dua etmesini öğreniyor – yani bu işte tam kemale erinceye kadar uğraşıyor filan. Ondan sonra da bütün Rusya'yı baştan başa dolaşıyor, karşısına bir sürü gerçekten harika insan çıkıyor ve o da onlara bu inanılmaz yöntemle dua etmeyi öğretiyor. Yani, bütün kitap böyle işte."

"Maalesef söylemek zorundayım ki, fena helde sarmısak kokacağım," dedi Lane.

"Adam, seyahatlerinden birinde bir evli çiftle karşılaşıyor ki, ömrümde okuduğum tüm kitaplarda hiç kimseyi bunlar kadar sevmedim," dedi Franny, "Adam, bir köy yolunda sırtında çantasıyla yürürken, iki minik çocuk bunun peşinden koşuyor ve bağırıyor: 'Sevgili dilencicik! Bizim eve, annemize gelsene. O, dilencileri çok sever.' Böylece adam çocuklarla eve gidiyor, gerçekten harika bir insan olan anneleri de pürtelaş fırlıyor evden ve onun yırtık pırtık botlarını çıkarmasına yardım edip ona bir fincan çay vermek için ısrar ediyor. Sonra çocukların babası eve geliyor, anlaşılan o da dilencilerle dervişleri çok severmiş, hep birlikte sofraya oturuyorlar. Akşam yemeği yerlerken, hacı soruyor, sofrada oturan bütün bu hanımlar kim diye, kadının kocası da diyor ki bunların hepsi hizmetçi, ama diyor, karımla ben hep onlarla birlikte otururuz yemeğe, çünkü onlar da Hazreti İsa'nın bacılarıdır." Franny birdenbire, bilinçli bir şekilde, sandalyesinde birazcık daha dik oturmaya başladı. "Yani, hacının kim bu hanımlar diye meraklanmasına bayıldım." Lane'in, bir parça ekmeğe tereyağı sürmesini seyretti. "Herneyse işte, ondan sonra hacı geceyi o evde geçiriyor, kadının kocasıyla birlikte geç saatlere kadar oturup, durmadan dua etme yöntemini konuşuyorlar. Hacı ona bunun nasıl yapılacağını anlatıyor. Ertesi sabah evden ayrılıyor ve yeni serüvenlere atılıyor. Binbir türlü insanla karşılaşıyor -yani, bütün kitabın konusu bu kadar gerçektenve adam onların hepsine bu özel yöntemle nasıl dua edileceğini anlatiyor."

Lane başını salladı. Salatasını bıçağıyla kesti. "İnşallah hatta sonunda vaktimiz olur da, şu sana sözünü ettiğim ödeve şöyle bir bakarsın," dedi. "Bilmiyorum. Belki hiçbir halt etmem –yani yayınlatmam filan– ama hani hazır gelmişken bir göz atmanı da isterim doğrusu."

"Seve seve," dedi Franny. Lane bir parça ekmeğe daha tereyağı sürerken onu seyretti. "Bu kitabı seversin herhalde," dedi birdenbire. "Yani, o kadar basit birşey ki."

"İlginç görünüyor. Sen tereyağını istemiyorsun, değil mi?"

"Hayır, al. Kitabı sana veremem, çünkü süresi çoktan geçti zaten, ama herhalde buradaki kütüphanede bulabilirsin. Eminim bulabilirsin." "Allahın cezası sandviçine elini bile sürmedin," dedi Lane birdenbire. "Farkında mısın?"

Franny, sanki önüne yeni koymuşlar gibi tabağına baktı. "Hemen yiyeceğim," dedi. Sigarasını nefes çekmeden öylece sol elinde tutarken, sağ eliyle süt bardağının dibini sıkı sıkıya, gergince kavramış olarak, kıpırtısız durdu bir an. "Starets'in ona bahsettiği özel dua yönteminin ne olduğunu sana anlatayım mı, ister misin?" diye sordu. "Bir bakıma, bayağı ilginç birşey sankı."

Lane, son kalan bir çift kurbağa bacağına daldırdı bıçağını. Başını salladı. "Tabii," dedi. "Tabii."

"İşte, dediğim gibi, hacı -bu basit köylü yanı- İncil'de durmadan dua edeceksin denmekle neyin kastedildiğini anlamak için girişiyor bütün yolculuğa. Sonra da bu starets'e rastlıyor - sana bahsettiğim bu müthiş ilerlemiş dini kişiye yanı, hani 'Philokalia'yı yıllarca ve yıllarca ve yıllarca incelemiş olan adama." Franny, durup düşünmek, kafasını derleyip toplamak için birdenbire sustu. "İşte, starets de adama Hazreti İsa duasını anlatiyor ilkin. 'Rab İsa, merhamet et bana.' Yani, olay bundan ibaret işte. Ve starets, dua ettiğinde kullanacağın en iyi sözcüklerin bunlar olduğunu anlatıyor hacıya. Özellikle 'merhamet' sözcüğü, çünkü gerçekten öyle çok anlama gelebilen öyle muazzam bir sözcük ki bu. Yani, sadece merhamet anlamına gelmesi gerekmiyor." Franny, yeniden düşünmek için durdu. Artık Lane'in tabağına değil, onun omuzunun üstünden bir yerlere bakıyordu. "Herneyse işte," diye sürdürdü, "starets diyor ki hacıya, eğer o duayı üstüste defalarca söylersen -başlangıçta sadece dudaklarınla söylemelisin- sonunda ne oluyor, dua kendi kendine işler hale geliyor. Bir süre sonra birsev oluyor. Ne oluyor bilmiyorum ama, birşey oluyor işte, ve sözcükler kişinin kalp atışlarıyla eşzamanlı hale geliyor, ondan sonra da sen fiilen durmadan dua ediyorsun. Bunun da, senin bütün bakışın üzerinde gerçekten muazzam, mistik bir etkisi oluyor. Yani, bütün amaç bu, aşağı yukarı. Yani, tüm bakışını arındırmak ve olup biten her şey hakkında kesinlikle yeni bir kavrayışa kavuşmak için yapıyorsun bunu."

Lane yemeğini bitirmişti. Şimdi, Franny yeniden durdu-

ğunda, o da arkasına yaslandı ve bir sigara yakıp kızın yüzüne baktı. Franny hâlâ dalgın dalgın uzağa bakıyordu, oğlanın omuzunun üzerinden, Lane'in varlığından adeta habersiz gibiydi.

"Ama olay, yani asıl harika olay şu ki, bunu ilk yapmaya başladığında, yaptığın şeye *inanç* bile duyman gerekmiyor. Yani, bütün bu olaydan felaket utanıyor olsan da, hiç zararı yok. Yani, kimseye hakaret filan etmiş olmuyorsun. Başka bir deyişle, ilk başladığında kimse senden tek birşeye bile inanmanı beklemiyor. Ne söylediğini düşünmen bile gerekmiyor, diyor starets. Başlangıçta ulaşman gereken tek şey, nicelik. Daha sonra, arkadan, nicelik kendiliğinden niteliğe dönüşüyor. Kendi gücüyle filan oluyor bu. Starets, Tanrı'nın herhangi bir adının –ama hangi adı olursa olsun– kendi başına bu garip, kendi kendine işleyen güce sahip olduğunu, ve sen bir şekilde bunu başlattıktan sonra bunun işlediğini söylüyor."

Lane sandalyesinde biraz gevşekçe yayılmış sigara içerken, gözlerini dikkatle kısarak Franny'nin yüzüne bakıyordu. Kızın yüzü hâlâ solgundu, ama Sickler'a geldiklerinden beri geçen zaman içinde daha solgun olduğu anlar da olmuştu.

"Aslına bakarsan, son derece mantıklı birşey bu," dedi Franny, "çünkü Budizmin Nembutsu mezheplerinde insanlar tekrar tekrar 'Namu Amida Butsu' deyip duruyorlar –ki bu da 'Buddha'ya Şükürler Olsun' gibi birşey demek– ve aynı şey oluyor. Tıpatıp aynı şeyin –"

"Yavaş. Yavaş ol," diye kesti Lane. "Her an parmaklarını yakmak üzeresin bir kere."

Franny sol eline bir anlık bir bakış attıktan sonra, hâlâ yanan sigarasının izmaritini kül tablasına bıraktı. "Aynı şey 'Bilinmezlik Bulutu'nda da oluyor. Sadece 'Tanrı' sözcüğü ile." Lane'e, son birkaç dakika içinde baktığından daha doğrudan bir bakışla baktı. "Yani, mesele şu: Ömründe bu kadar büyüleyici birşey duydun mu hiç, bir bakıma? Yani bütün bunların sırf bir rastlantıdan ibaret olduğunu söyleyip geçmek o kadar zor ki –bana o kadar büyüleyici gelen de bu işte. En azından, öylesine müthiş bir –" Birden durdu. Lane sandalyesinde huzursuzca kıpırdanıyordu ve yüzünde beliren ifade de –esas olarak kaşların kaldı-

rılması meselesiydi bu- Franny'nin son derece aşına olduğu bir ifadeydi. "Neyin var?" diye sordu kız.

"Bu dalgaya sahiden inaniyor musun yoksa?"

Franny pakete uzanıp bir sigara aldı. "İnandığımı ya da inanmadığımı söylemedim," dedi ve masada kibrit kutusunu aradı. "Bunun büyüleyici birşey olduğunu söyledim." Lane'in uzattığı ateşe uzandı. "Sadece düşünüyorum ki bu müthiş garip bir rastlantı," dedi dumanı üflerken, "yani bütün bu gerçekten ileri ve kesinlikle şarlatan olmayan din adamlarının hepsi birden diyorlar ki, Tanrı'nın adını sürekli tekrarlarsan, birşey olur, diyorlar. Hindistan'da bile. Hindistan'da sana 'Om' üzerinde meditasyon yapmanı söylüyorlar, ki aynı şey demek aslında ve aynı şeyin olması gerekiyor. Yani, hiç şey yapmadan rasyonalize edip geçemezsin—"

"Peki sonuç?" dedi Lane, kısaca.

"Ne?"

"Yani beklenen sonuç ne? Bütün bu eşzamanlama dalgasıyla hû mû çekmekten ne sonuç çıkıyor? Kalbinde bir takım sorunlar mı? Bilmem farkında mısın, ama kendine epey şey yaratabilirsin, yani insan kendini bayağı ciddi bir şekilde şeye sokabilir —"

"Tanrıyı görmeye başlıyorsun. Kalbin kesinlikle fiziki olmayan kesiminde —hani, eğer Din dersi aldıysan bilirsin, Hindulara göre Atman'ın bulunduğu bölümünde— birşey oluyor ve sen de Tanrıyı görüyorsun, hepsi bu." Ne yaptığının farkında olarak sigarasının külünü silkti, ama tablayı azıcık ıskaladı. Külü parmaklarıyla tutup tablaya koydu. "Bana Tanrının kim olduğunu, ne olduğunu sorma. Yani, Onun varolup olmadığını bile bilmiyorum. Küçükken, şey sanırdım —" Durdu. Garson, tabakları alıp yeniden listeleri sunmak üzere gelmişti.

"Bir tatlı ya da kahve ister misin?" diye sordu Lane.

"Sadece sütümü bitireceğim herhalde. Ama sen al ne istersen," dedi Franny. Garson, onun elini bile sürmediği tavuklu sandviçini tabağıyla beraber kaldırmıştı bile. Franny, başını kaldırıp ona bakmaya cesaret edemedi.

Lane kol saatine baktı. "Vay canına. Zamanımız kalmamış. Maça yetişebilirsek ne âlâ." Başını kaldırıp garsona baktı. "Sa-

dece bana bir kahve lütfen." Garsonun uzaklaşmasını bekledi, sonra, tümüyle rahatlamış, midesi dopdolu, kahvesi her an gelmek üzere, kollarını masaya dayayıp öne eğilerek konuştu: "Valla, ilginç tabii. Bütün bu dalgametreler... En temel psikolojiye hiç pay bırakmıyorsun bence. Yani, bütün bu dinsel deneylerin çok açık bir psikolojik arkaplanı var bana kalırsa. Anlatabiliyor muyum?... Gerçi ilginç tabii. Yani ilginçliğini yadsıyamam." Franny'yi süzdü ve gülümsedi. "Herneyse. Söylemeyi unutmuş olabilirim: Seni seviyorum. Bunu söylemiş miydim bu arada?"

"Lane bana bir saniye daha müsaade eder misin?" dedi Franny. Daha cümle tümüyle ağzından çıkmamıştı ki, yerinden kalktı.

Lane de, ağır ağır kalktı, kıza bakarak. "İyi misin?" diye sordu. "Yine miden filan mı bulanıyor yoksa?"

"Bir tuhaflığım var. Hemen dönerim."

Hızlı adımlarla, daha önceki güzergâhını izleyerek yemek salonunu geçti. Ama, salonun öbür ucundaki küçük kokteyl barının önünde birden duruverdi. Bir sherry kadehini kurulamakta olan barmen ona baktı. Franny sağ elini bara dayadı, sonra başını eğdi – düşürdü adeta – ve sol elini alnına götürüp parmak uçlarıyla şöyle bir dokundu sadece. Azıcık öne-arkaya sallandı, sonra da bayılıp yere düştü.

Franny'nin iyice kendine gelmesi neredeyse beş dakika sürdü. Lokanta müdürünün bürosunda bir kanepede yatıyor, Lane de yanında oturuyordu. Lane'in, tam kendi yüzünün üzerinde kaygıyla asılı duran yüzü de hatırı sayılır derecede beyazdı şimdi.

"Nass'sın yahu?" dedi Lane, hayli revir kokulu bir sesle. "Daha iyi misin şimdi?"

Franny başını salladı. Tepeden gözüne giren ışığa karşı gözlerini kapadı bir an, sonra yeniden açtı. "Şimdi 'Neredeyim' demem mi gerekiyor?" dedi. "Neredeyim?"

Lane güldü. "Müdürün bürosundasın. Herkes sana amonyaklar, doktorlar filan bulmak için koşturuyor. Anlaşılan amonyakları bitmiş. Hakkaten nasılsın? Şaka etmiyorum."

"İyiyim. Aptal gibiyim, ama iyiyim. Sahiden bayıldım mı ben?"

"Hem de nasıl. Küt diye gittin," dedi Lane. Kızın elini eline aldı. "Neyin var sence? Yani bak, geçen hafta telefonda senle konuştuğumda – hani – öyle iyi geliyordu ki sesin. Kahvaltı filan mı etmedin, nedir?"

Franny omuz silkti. Odaya çepeçevre göz gezdirdi. "Çok utanç verici," dedi. "Birisinin beni buraya taşıması gerekti, öyle mi?"

"Barmenle biz taşıdık. Seni karga tulumba buraya attık. Ödümü bokuma karıştırdın yahu, dalga geçmiyorum."

Franny, eli oğlanın elinde, gözünü kırpmadan düşünceli düşünceli tavana baktı. Sonra döndü, serbest kalan eliyle, Lane'in gömleğinin kolunu sıyırmak istermiş gibi bir hareket yaptı. "Saat kaç?" diye sordu.

"Boşver şimdi saati," dedi Lane. "Acelemiz yok."

"Ama sen o kokteyle gitmek istiyordun."

"Allah belasını versin kokteylin."

"Maça da mı geç kaldık?" diye sordu Franny.

"Bak, hepsinin Allah belasını versin, dedim. Şimdi sen o – adı nedir – Mavi Panjur mu ne, işte oradaki odana gidiyorsun, biraz dinleniyorsun, önemli olan bu," dedi Lane. Kıza biraz daha yaklaştı ve eğilip öptü onu, kısaca. Sonra döndü, kapıya bir göz attı, sonra yeniden Franny'ye döndü. "Bugün öğleden sonra dinleniyorsun sen sadece. Bütün yapacağın, dinlenmek, anladın mı?" Bir an kızın kolunu okşadı. "Belki bir süre sonra, adam gibi dinlenebilmişsen, ben de bir şekilde yukarı gelebilirim. Allahın belası bir yangın merdiveni olacak arkada. Onu keşfederim ben."

Franny birşey demedi. Tavana bakmayı sürdürdü.

"Farkında mısın, ne kadar uzun zaman geçti?" dedi Lane. "O Cuma gecesi ne zamandı? Geçen ayın başında filandı namussuz, değil mi?" Başını salladı. "Böyle olmaz. İçkiler arasında bok gibi uzun zaman kalıyor. Kabaca söylersek." Başını eğip Franny'ye daha yakından baktı. "Sahiden daha iyi misin?"

Kız başını salladı. Başını oğlana doğru çevirdi. "Yalnız, çok susadım. Biraz su içebilir miyim? Sana çok zahmet olur mu?"

"Saçmalama! Seni bir saniye yalnız bıraksam bir sakıncası olmaz, di mi? N'apacağım biliyor musun?"

Franny ikinci soruya karşılık olarak başını salladı.

"Sana su getirecek birini bulacağım. Sonra şefgarsonu bulup amonyağı iptal edeceğim – ve, bu arada da, hesabı ödeyeceğim. Sonra da bir taksi ayarlayıp hazır tutacağım ki taksi bulmak için ortada dört dönmeyelim. Taksi bulmak birkaç dakika alabilir, çünkü şimdi hepsi maça giden insanları götürmekle meşguldür." Franny'nin elini bıraktı ve ayağa kalktı. "Tamam mı?" dedi.

"İyi."

"Tamam, şimdi dönerim. Kıpırdama." Lane odadan çıktı. Tek başına kalan Franny, gözleri tavanda, hemen hiç kıpırtısız yatıp durdu. Sonra, dudakları sessiz sözcüklerle kıpırdadı ve kıpırdamava devam etti.